

آینة دیروز

جمهوری اسلامی

● وزیر دفاع عربستان سعودی دستور داد به خانواده‌های نظامیان این کشور که در جنگ یمن کشته می‌شوند یک میلیون ریال سعودی پرداخت شود. محمدبن‌سلمان بن‌عبدالعزیز آل‌سعود درحالی بر لزوم حمایت از خانواده‌های نظامیان عربستانی که در درگیری‌ها در مرزهای یمن کشته می‌شوند با یک میلیون ریال تأکید کرد که اعضای خاندان آل‌سعود هرکدام ده‌ها میلیارد دلار ثروت دارند و به خوش‌گذرانی مشغولند. حمله عربستان به یمن علاوه‌بر نفرت شدیدی که در مردم یمن نسبت به آل‌سعود پدید آورده، جایگاه عربستان به‌عنوان کشوری که باید منادی صلح و وحدت امت اسلامی باشد را به‌شدت تنوا، داده است.

سازمان

اسدالله عسکرالاولی: تمام شرکت‌های دولتی حراج‌شدن

راتن از دولت است؛ منابعی دراختیار تعدادی از شرکت‌های اقتصادی دولتی است و این شرکت‌ها فساد دارند و لازم است دست اینها را از منابع عمومی کوتاه کرد؛ قبلا هم اشاره کرده بودم که دولت گذشته زمینه‌ساز رانت و ظهور و بروز فرصت‌طلبان نوظهور در عرصه اقتصادی کشور شد. بخشی از پول نفت و سهم تولید در اختیار این افراد گذاشته شد به‌گونه‌ای که یک‌شبه به ثروت‌های هنگفتی دست یافتند و امروز تنها نهادهی که توانست سهم مردم و اقتصاد را بگیرد قوه‌قضائیه است؛ زیرا مردم نمی‌توانند به تنهایی وارد عمل شوند. باید تمام شرکت‌های دولتی را بفروشدند و حراج کنند زیرا به جز ضرر دستاوردی ندارند، تمام بنگاه‌های دولتی را باید رها کرد می‌دانیم که تمام فسادهای اقتصادی یک سرش دست دولت است، بانک‌های دولتی باید رها شوند، بداند که هر بنگاه بزرگ دولتی اگر کوچک شود رانت در آن کمتر می‌شود و هرچه بزرگ‌تر می‌شود رانت و فساد اقتصادی در آن بیشتر است و قوه قضائیه باید شدت عمل بیشتری نشان دهد درحالی‌که با فساد موجود در سال‌های اخیر چند نفر اعدام شدند؟ چند نفر به حبس ابد محکوم شدند؟ درحالی‌که فسادهای ایجادشده مبرز شده و باید شدت عمل نهادهای مربوطه برای برخورد، بیشتر باشد. این فسادها تا وقتی شرکت‌های دولتی به این شکل وجود دارد باقی خواهد ماند.

مجلس

«تمرین دموکراسی»

در کشوری که هرروز اخبار کشت‌وکشتار در آن به گوش می‌رسد و دست‌های پیدا و پنهان درصدند تا نگذارند روند «دمکراتیزه‌شدن» در سرزمین قبله‌ها و ریش‌سفیدها به سرانجام برسد جامعه مدنی در حال شکل‌گرفتن است و با تمام قوا می‌کوشد تا با مدنیت به جنگ تورریسم برود. این روزنامه حرکت افغانستان به سمت دموکراسی را مجلس قوی و حمایت آنان از دولت دانست که نتیجه‌اش تقویت امنیت و اقتصاد آن کشور بوده است.

کیم

فرزندبافرمانده

... آیا این آسان‌گیری آقای هاشمی تا آنجا پیش نرفت که امثال عیسی سرخیز (حاصی نامزدی بهائیان و هم‌جنس‌بازان) را با وساطت خاتم فائزه هاشمی به ملاقات ایشان بفرستد و آیا همین فرد چند ماه بعد تصریح نکرد «اغلب اصلاح‌طلبان برخلاف اول انقلاب دیگر علاقه‌ای به آقای خمینی ندارند»؟! آیا همین آسان‌گیری نبود که موجب شد فرد هتاک به حضرت امام که از کشور گریخته بود– عبدالحسین هراتی– به کشور بازگردد و رئیس مرکز اسناد دانشگاه آزاد شود و به‌عنوان دستیار و مشاور در ملاقات آقای هاشمی با هیات پارلمانی ایتالیا حضور خاص داشته باشد سرانجام هاشمی بگوید که من او را نمی‌شناختم؟!

همچنین می‌توان به‌زعم ناظران اگر همسر حضرت امام (رضوان‌الله تعالی علیهما– در قید حیات بود و می‌شنید که توهین‌کننده علنی به امام این چنین در دفتر و مجموعه زیر نظر آقای هاشمی قدر می‌بیند و بر صدر می‌نشیند چه می‌گفت؟ نمی‌رسید که «انقلاب را به چه کسانی می‌سپارد»؟ آیا روز که آشوبگران مورد حمایت فتنه‌گران کف خیابان فریاد زدند، نروزشان انقلاب چه قدر برای برخی سیاستمداران ما مهم بود که نگران‌تر از گل به آشوبگران نگفتند و جز به حمایت آنان زبان نگشودند؟ مصاف امروز در اهمیت کم از مصاف‌های صدر اسلام ندارد. چهه همان جبهه و دشمن همان دشمن عهد است. باید دید خواص که ژنرال‌ها و فرماندهان میانی محسوب می‌شوند به سیره کدام صحابه اقتدا می‌کنند؟ سلمان یا زبیر؟ مالک و عمار یا اشعث و اسامه؟

انتقاد

حسینی صدر حتی در گفت‌وگو با «اعتماد» تأکید می‌کند که آماده است تا به جای وزیر کشور درباره «پول‌های کثیف» و ارتباط آن با انتخابات مجلس دهم برای نمایندگان توضیح دهد. توضیحاتی که اندکی از آنها را در این گفت‌وگو بازگو کرده و تا تشکیل ستادهای انتخاباتی توسط برخی افراد خبر می‌دهد که محل کسب ثروت آنها مواردی چون رانت واردات دارو یا دریافت مجوزهای خاص برای فروش ارز در دولت قبل بوده است.

● **رئیس‌جمهور ترکیه دو هفته پیش به تهران**

آمد، در صورتی‌که دو هفته قبل از سفرش، در مورد جهت‌گیری ایران در باره یمن شاک‌ی بود. آمدن اردوغان در این شرایط نشان‌دهنده عملکرد قوی دیپلماسی بود یا نه؟ به‌عنوان مثال ممکن بود در دولتی مثل دولت قبل، این اظهارات به غائله‌ای در رابطه دو کشور تبدیل می‌شد. آیا ایران باید واکنش جدی‌تری به مواضع اردوغان نشان می‌داد؟

تصور من این است که باید با مسائل سیاسی به شکل واقع‌گرایانه و با توجه به منافع ملی برخورد کرد. ما در منطقه‌ای زندگی می‌کنیم که پر از مسائل پیچیده است و سیر قضایا هم رو به‌سوی بیشترشدن مسائل است و نه کمترشدن. زمانی، همین چندماه پیش اختلافات منطقه محدود به سوریه، عراق و لبنان بود، کسی به فکرش نمی‌آمد که یمن جزو مسائلی باشد که بین ایران و ترکیه مطرح شود. نه ما همسایه یمن هستیم و نه ترکیه. این نشان‌دهنده واقعیت‌های تلخ موجود در منطقه است. هیچ‌یک از کشورهای منطقه نباید اجازه دهند که این مسائل روابطان را تلخ کند. واقعیت این است که هر دولتی براساس سیاست خارجی خودش تصمیم می‌گیرد که نسبت به هر پدیده جدیدی چگونه برخورد کند. جهت‌گیری سیاست خارجی ما و ترکیه در بعضی جاها بسیار نزدیک به هم است و در برخی از موارد بسیار دور از هم. برای نمونه ما ۳۰ سال گذشته در مورد مسائل افغانستان همکاری‌هایی با هم داشته‌ایم، یا در مورد عراق یا سایر مسائل منطقه. با وجود اینکه حکومت ترکیه کاملا سکولار بود و اصلا نگاه مبنّی نسبت به حکومت ایران که سکولار نیست نداشت – نمی‌خواهم وارد بحث‌های تاریخی شوم– اما نه ترکیه و نه ایران هیچ‌کدام دفعتا با به عرصه وجود نگذاشته‌اند. همواره در گذشته – حتی در قالب امپراتوری‌ها – با هم ارتباط داشته‌اند. ذهنیتی در هر دو کشور وجود دارد. نمی‌خواهم بگویم که این ذهنیت عامل تعیین‌کننده جهت‌گیری دو کشور نسبت به همدیگر است. اما وقتی مسئله‌ای پیش می‌آید، متأسفانه مسائلی از دل تاریخ بیرون کشیده می‌شود؛ شواهد تلخی که ابزاری می‌شود برای محکومیت طرفین توسط همدیگر. به هر حال اگر ما تفاوت دیدگاه‌ها را به رسمیت می‌شناسیم؛ ایران و ترکیه، ایران و عربستان و دیگران، در آن صورت شاید هضم مسائل راحت‌تر باشد.

● **ما بهه این پیشینه به‌ویژه با سخنان ضدایرانی اردوغان.** آیا این سفر باید انجام می‌شد؟

بله، حتما باید انجام می‌شد چراکه مسئله یمن بالاخره دیر یا زود حل خواهد شد. اما ایران و ترکیه باید رابطه خوب همسایگی داشته باشند که بسیار گسترده‌تر و مهم‌تر از این وقایع و دربرگیرنده حوزه‌های فرهنگی، اقتصادی و… است. روابط فیما بین با آن گذشته تاریخی وجود داشته و در آینده هم وجود خواهد داشت. اما چیزی که در این روابط باید به رسمیت شناخت، رقابت است. طرفین نباید اجازه دهند که این رقابت از حدی فراتر رود و تبدیل به دشمنی شود. این حالت را به‌طورجدی در زمان فروپاشی شوروی تجربه کردیم. وقتی جمهوری‌های جدید به وجود آمدند، دولت‌های وقت ترکیه به‌شدت به‌دنبال «پان‌ترکیسم» بودند و ادعاهایی که چه قفقاز و چه آسیای مرکزی در دایره ترک‌ها قرار می‌گرفتند به‌شدت به‌دنبال وابسته‌کردن این کشورها بودند و با دیگران رقابت می‌کردند به‌ویژه با ایران. ایران هم این جمهوری‌ها را جزء حوزه تمدنی خودش محسوب می‌کرد. روابط رقابتی بسیار سنگینی حاکم شده بود. الان دیگر آن وضعیت از حالت احساسی فروکش کرده و برخورد با آن منطقی است. من هایت منطقه بین ایران و ترکیه را سازنده می‌دانم. باید این رقابت را به رسمیت شناخت. اگر با تصمیم اشتباهی از جانب سیاستمداران، این روابط وارد دشمنی شود، دو کشور خواهد بود.

● **بسیاری معتقدند که در این سال‌ها که ایران به‌نوعی دچار شرایط خاص بین‌المللی شده بود؛ ترکیه بسیار منفع شد. آیا در آن سال‌ها هم رقابت بین ایران و ترکیه برقرار بود؟**

ما در طول دوران هشت‌ساله متأسفانه سیاست خا را به معنای واقعی نداشتیم. ترکیه در همان زمان، دولت جدیدی داشت که حرف‌های نوبی هم آورده بود. از یک‌طرف به‌سرعت اشکالات اقتصادی کشور خودش را رفع کرد و حکومت حزب عدالت و توسعه آقای اردوغان، عبدالله کل، داووداوغلو و دیگران توانست بنای اقتصادی جدیدی بگذارد. به این ترتیب ترکیه تبدیل شد به یک الگوی اقتصادی برای کشورهای اسلامی و حتی غیراسلامی. در سال‌های ترکیه توانست از همه کشورهای اروپایی در زمینه رشد اقتصادی پیشی بگیرد. بخش دیگر اینکه ترکیه حرف‌های نوبی در حوزه‌های اجتماعی مطرح می‌کرد. ترکیه پس از ۷۰-۶۰ سال از سکولارها که پیوندهای نزدیکی با نظامی‌گری داشتند، فاصله گرفت. ترکیه را نمی‌شود یک دموکراسی کامل به‌شمار آورد. اما ترکیه در طول سالیان گذشته، دائم از دیکتاتوری نظامیان که برای چندین‌دهه حرف اول را می‌زد، فاصله گرفت. دولت‌های صوری سیاسی، سایه‌ای از نظامیان این کشور بودند. دولت حزب عدالت و توسعه توانست این کار را انجام دهد. در همان زمان سیاست خارجی کشور ما دوران خوبی را نمی‌گذراند، توجهی به مسائل منطقه نداشت و علاوه‌براین برای کشور مسائلی

دیپلماسی

تحلیل میرحمود موسوی از اولویت‌های سیاست خارجی ایران در منطقه

رقابت با ترکیه لازم است، دشمنی نه

زینب اسماعیلی

عکس از پروفایل زینب اسماعیلی

آ تقدیر بر وضعیت منطقه و همسایگان اشراف دارد که کمتر مصاحبه‌کننده‌ای قانع می‌شود از طرح سؤال در مورد کشوری بگذرد. میرحمود موسوی، مدیرکل پیشین آسیای غربی وزارت امور خارجه، سفیر در پاکستان و هند هم بوده و حضورش در این مناطق مربوط به زمانی بوده که ریشه‌های افراطی‌گری در حال سربرآوردن بود. او اکنون در ساختمان ریاست مرکز مطالعات و وزارت خارجه در نیاوران، انتهای باغی در سمت مشاور مشغول به کار است. در روزی بهاری که آسمان تهران غیرمنتظره شفاف بود، درباره آنچه در بین همسایگان ایران می‌گذرد، گپ زدیم. در این گفت‌وگو از ترکیه شروع کردیم و به پاکستان، یمن و… هم رسیدیم.

پرهزینه ایجاد کرد؛ مسائلی مانند هولوکاست و از این قبیل، و به‌دنبال نوعی سیاست خارجی عوام‌فریبانه بود. اینکه ما برویم در همسایگی آمریکا، با ونزویلا رابطه داشته باشیم، این را به شکل عوام‌فریبانه‌ای به کسانی می‌فروخت که در حوزه‌های سیاست خارجی اطلاعات لازم را ندارند. در حالی که در همان زمان، یک حرکت آقای اردوغان در داووس در مقابل رئیس رژیم اشغالگر قدس، محبوبیت‌اش را به‌شدت در کل جهان اسلام و عرب بالا برد.

● **یعنی به‌نوعی ما «درجا» زدیم در حالی که ترکیه در همان زمان در حال پیشرفت بود.**

عبارت «درجا زدیم» را مناسب نمی‌دانم. ما به عقب رفتیم. در دوران دولت اصلاحات، با سیاست تنش‌زدایی و همگرایی منطقه‌ای خیلی جلو رفته بودیم. با بسیاری از کشورهای منطقه رابطه خوبی داشتیم. برای مثال با عربستان. این باعث شده بود که

دشمنی درکار نباشد. رقابت به‌جای خودش بود. دو دولت در بسیاری از موضوعات می‌توانستند مسائل را کاهش دهند؛ برای مثال در مورد عراق، در مورد حجاج و در مورد بسیاری از مسائل دیگر. در دولت بعدی همه اینها کنار گذاشته شد که من می‌توانم در یک کلمه بگویم بی‌سیاستی بود. به‌عنوان کسی که در طول دوران انقلاب اسلامی تا امروز با سیاست خارجی همراه بوده‌ام وقتی ارزیابی می‌کردم واقعیتش را بخوادیم به‌نظم آنکیزه خیلی از اقدامات قابل درک نبود زیرا خلاف منافع ملی و امنیت ملی بود. چگونه می‌شود در یک زمان، در یک سو پروژه هسته‌ای را داشته باشید و از سوی دیگر، ابزار کار به دست نتایج‌و دهید که به هر پایتختی بی‌رود و آنها را علیه ما بسج کند. اسم این سیاست خارجی نیست، اما در همان زمان، ترکیه در سیاست خارجی‌اش به‌نحو معقولی کار می‌کرد و روابط خود را می‌ساخت؛ هم برنامه‌های درآمدت خود را با اتحادیه اروپا دنبال می‌کرد و می‌خواست، عضوی از اتحادیه اروپا باشد، هم‌چنین روابط خود را با کشورهای منطقه گسترش داد. با حوزه کشورهای اسلامی، با حوزه کشورهای آسیای مرکزی، با شمال آفریقا و با تمام اینها از لحاظ سیاسی، اقتصادی و… کار می‌کرد. ترکیه موفق شد در همان دوران هشت سال ایران، روابط خودش را توسعه دهد، جایگاهش را در جهان اسلام

نکته

● **جهت‌گیری سیاست خارجی ما و ترکیه در بعضی جاها بسیار نزدیک به هم است و در برخی از موارد بسیار دور از هم. روابط ایران و ترکیه گذشته تاریخی وجود و در آینده هم وجود خواهد داشت. اما چیزی که در این روابط باید به رسمیت شناخت، رقابت است.**

● **مسائل یمن به موضوعات خارجی، قومی، محلی، منطقه‌ای، کشوری و ملی ربط دارد. اما اینکه قدرت‌های منطقه بتوانند مسائل را مدیریت کنند، بسته این است که پایتخت‌های منطقه، اراده‌ای سیاسی برای تجدیدنظر در سیاست‌های خود داشته باشند.**

انرژی هستند، اما نکته دیگر حضور میلیون‌ها کارگر پاکستانی در کشورهای خلیج فارس است یا متقابلا پروژه‌های سنگین میلیاردهای است که ترکیه در این کشور دارد. آنچه آنها را وادار به همکاری با یکدیگر می‌کند در جهت یک هدف واحد است؛ این هدف واحد، کاهش بحران است و اینکه فضا را برای گفت‌وگوهای سیاسی بازکنند. اما اینکه گفت‌وگوهای سیاسی چقدر زمان خواهد برد، فکر می‌کنم دوطرف باید واقع‌بینانه بپذیرند که زمان زیادی می‌خواهد. این بحران سطحی نیست و بسیار ریشه‌دار است. اما قابل حل هست. در اینجا نکته مهمی وجود دارد که من لازم می‌دانم بر آن تأکید کنم؛ اگرچه مسائل منطقه به صحنه یمن حالت نظامی دارد، اما ریشه‌های آن سیاسی است. باید بپذیریم که مسائل به شکل سیاسی حل شوند. نظامیان باید پایشان را از مسائل سیاسی بیرون بگذارند و اجازه دهند سیاسیون مسائل را حل کنند. اگر نیروهای نظامی و امنیتی منطقه به‌دنبال مدیریت کار باشند، هیچ‌کدام از مسائل حل نخواهد شد.

● **اردوغان پیش از آمدن به ایران با شاهزاده نایف دیدار کرده بود و این موضوع مطرح شد که او پیامی از عربستان به ایران آورده. این موضوع را چقدر به واقعیت نزدیک می‌دانید؟**

اطلاع ندارم و نمی‌توانم اظهارنظر کنم. اما خیلی محتمل می‌دانم که ترکیه مثل کشور ما با عربستان و دیگران مایل نباشد تشنج در منطقه افزایش پیدا کند. من تصور می‌کنم درجای از علانیت در منطقه باشد که دولت‌ها اوضاع را به نحوی اداره کنند که تشنج پایین‌تر بیاید. در این جهت هم اگر ترکیه فعالیتت کرد باشد، محتمل است. یعنی صحبت‌های عربستان را شنیده باشد، صحبت‌های ما هم را بشنود و خودش پیشنهادی داشته باشد. همان‌طور که ترکیه با پاکستان صحبت‌هایی داشته است. همگرایی‌هایی در مورد یمن صورت می‌گیرد؛ خصوصا که ترکیه با اکثر کشورهای در مورد بحران یمن تماس گرفت، ملک سلمان را به کشورش برد و با آنها ملاقات کرد. تقریبا همه پایتخت‌ها در این زمینه فعال شده‌اند.

فکر می‌کنم مسائل و رقابت‌های سیاسی ریشه کار است. داعش پدیده‌ای است که در اثر دخالت‌های نظامی‌ها و امنیتی‌ها پا به عرصه وجود گذاشته است. من اعتقاد دارم پدیده داعش را اگر سیاسیون عاقل مدیریت می‌کردند؛ ما چیزی به نام داعش نداشتیم.

● **یعنی معتقدید داعش اصلا بروز پیدا نمی‌کرد؟**

من روزهای اول تولد افراطی‌گری در دهه ۶۰، در پاکستان سفیر بودم و این موضوع را پیگیری می‌کردم. من در جریان مباحثات سلفی‌گری به‌طور مجازی شرکت می‌کردم و در ۱۵ سال پیش که هنوز اسمی از داعش نبود، در فضای مجازی موضوع را دنبال می‌کردم. قبل از اینکه جریان انفجار برج‌های دوقلو پیش بیاید، اینها را در مباحث هرروزه فضای مجازی شناسایی کرده بودم و دنبال می‌کردم. آنچه باعث شد این عدم بیرون بیرون در همه منطقه را چرکین کند، زمانی بود که دستگاه‌های امنیتی منطقه از آنها علیه همدیگر استفاده کردند. اینجا بود که به آنها پول و برنامه تزیق شد، راهنمایی شدند، باقی‌مانده‌های حزب بعث به آنها پیوستند و آنها را علیه دولت عراق، کردها و بشار اسد به کار بردند. هنوز هم پشت‌سر آن بسیاری از سیستم‌های امنیتی وجود دارد. کار می‌کنند، پول می‌دهند و ارتباط دارند هرچند آنها آن‌قدر بدنام هستند که کسی اعلام نمی‌کند با آنها ارتباط دارد

● **ما یلم به مورد موضوع قبلی، سؤال را تکرار کنم، شاید ما با نگاه ژورنالیستی دوست داشتیم نشان دهیم سفر اردوغان به تهران و بعد، سفر ظریف به پاکستان منجر شد که چرخشی بر سر بحث یمن بین این دو همسایه به وجود بیاید. شما در صحبت‌هایتان گفتید اینکه نتیجه چنین اتفاقی را به‌دنبال یک سفر و دیدار داشته باشیم، ارزیابی شتاب‌زده‌ای است. شما فکر می‌کنید این سفرها نتیجه داده است؛ یا اینکه فکر می‌کنید خود آنها این علانیت را داشتند که چنین تصمیمی بگیرند؟**

دولت پاکستان و سیاسیون و نظامیان آنها ابتدا در مورد اینکه آیا باید به عربستان کمک کنند یا خیر، چند موضع‌گیری اولیه داشتند و بعد، این موضوع به مجلس واگذار شد. نمایندگان مردم در این مورد تصمیم گرفتند. جامعه پاکستان شیعیان و سنی‌ها را دربر می‌گیرد. این موضوع می‌توانست خود دو مذهب را در مقابل هم قرار دهد. بنابراین سیاسیون پاکستان متوجه خطر بالقوه‌ای هستند که ممکن است جمعیت ۱۹۰ میلیون پاکستانی با آن مواجه شود. حدود یک سال است ارتش پاکستان در مناطق شمالی مشغول عملیات است و تا حدودی توانسته طالبان را مدیریت کند. اگر دعوی شیعه و سنی هم بخواهد به مسائل آن اضافه شود، کار بسیار سخت‌تر خواهد بود. بنابراین بحث‌های مجلس پاکستان بیشتر حاکی از نگرانی بود. دوم اینکه پاکستان خاطره خوبی از حمایت‌های ایران از آن کشور دارد. در جنگ‌هایی که هند و پاکستان، پیش از انقلاب و در زمان شاه داشتند؛ پاکستانی‌ها به یاد دارند که رژیم وقت ایران از پاکستان حمایت کرد. از طرف دیگر پاکستانی‌ها توجه اعتقادی و اقتصادی به عربستان دارند. پاکستان در وضعیتی است که در هر دو طرف منافع دارد. علانیت حکم می‌کند که پاکستان در میانه باشد. بنابراین موضوع مانیجکری در مجلس پاکستان مطرح شد. این جریان مصداق با برنامه از پیش تعریف‌شده آقای ظریف برای سفر به پاکستان شد. بنابراین اگر یک برش سفر را فقط مطرح کنیم، مسئله ناقص است.

● **در یک‌سال‌ونیم گذشته، ایران در مرزهای مشترک با پاکستان مشکلاتی داشت. دولت ایران براساس تعدادی قرارداد و تفاهنامه که با پاکستان دارد، از این کشور انتظار همکاری دارد اما حوادث تروریستی و ربودن سربازان ادامه داشته است. چرا این اتفاق می‌افتد؟ آیا پاکستان مرزهای مشترکش با ایران را رها کرده است؟ یا توان بیشتری در این مورد ندارد؟**

اتفاقاتی که در منطقه مرزی می‌افتد، هم عامل داخلی و هم عامل خارجی دارد. در مورد عامل خارجی، در پاکستان مشکلاتی به شکل تاریخی هست و بعد از استقلال و به‌وجودآمدن پاکستان، بلوچ‌ها همیشه متعرض این بوده‌اند که حقوقشان به آنها داده نشده است. در پاکستان بلوچ‌ها در اقلیت هستند. پنجابی‌ها اکثریت هستند و بالای ۵۰ درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند و حکومت را در دست گرفته‌اند.

بلوچستان پاکستان در حوزه بسیار گسترده‌ای دچار خشکی و کمبود آب بوده و تراکم جمعیت هم بسیار پایین است. همین از عوامل جدی توسعه‌نیافتگی این منطقه و در نتیجه توسعه نامتوازن در پاکستان است. سوم شدن قبیله‌ای این منطقه است. آنجا اجازه جاری‌شدن سیستم اداری مدرن را نمی‌دهند. سران قابل نقش، سهم و منافع خودشان را دارند. نکته آخر اینکه پاکستان به دلایلی که بحث دیگری را می‌طلبد، از نظر مدیریتی دچار مشکلاتی است که یکی از مسائل آن، افراطی‌گری است. پاکستان گرفتار بلایی به نام تروریسم و ناامنی است و حاکمیت پاکستان قادر نیست به تمامی آن اداره کند. بخشی از این مسائل هم به کشورهای همسایه سرریز می‌کند که ما یا افغانستان با آن مواجهیم. در مورد عامل داخلی، هم باید گفت توسعه‌نیافتگی منطقه بلوچستان ما باوجود اینکه زمینه‌های خوبی در آنجا وجود دارد، نشان‌دهنده برخی بی‌توجهی‌ها؛ هم قبل و هم بعد از انقلاب است.

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

سازمان

● [در همایش حزب اعتدال و توسعه] دفاع روحانی از مذاکره با غرب: ۱- دلیل تمام این قضایا بدبینی‌های عمیقی است که در پس ذهن‌ها وجود دارد... این بدبینی‌ها آن‌قدر زیاد شد که هرگونه تعامل سازنده برای دستیابی به اهداف را از دست دادیم؛ ۲- تیم مذاکره‌کننده تغییر نکرده است، اما ممکن است نقش برخی افراد کم‌رنگ و برخی پررنگ شود؛ ۳- ما همیشه احساسات را در تصمیمات دخیل می‌کنیم. در بحث لانه جاسوسی یک راه این بود که با آمریکایی‌ها بنشینیم و مسئله را فیصله دهیم، اما به‌جای اینکه به مذاکره با طرفمان بپردازیم، در این مسئله احساسات را وارد کردیم و آن‌قدر قضیه را کش دادیم تا رسیدیم به مقطعی که حاضر شدیم پس از آغاز مجلس شورای اسلامی و جنگ، با آمریکا بنشینیم، اما آن زمان دیگر دیر بود... در قضیه روگوان‌گیری نیز تا زمانی که عراق به ما حمله نکرده بود، هیچ‌کس جرئت نمی‌کرد به حل‌وفصل این مسئله بپردازد. اما پس از آن آمادگی پیدا کردیم، حتی این اواخر در این زمینه عجله کردیم و چون با زمان انتخابات آمریکا یکی شده بود، به‌سرعت آن را حل کردیم؛ ۴- ما همیشه نزدیکی با خارجی‌ها را مثل نزدیکی با شیطان می‌دانیم و اعوذبالله می‌گوییم

اطلاعات

- دکتر معصومه ابتکار**، به‌عنوان برنده ویژه جایزه قهرمان زمین سال ۲۰۰۶، گفت: تلاش‌هایی که برای حفاظت از زمین، این مهد پرپرکت حیات، انجام می‌گیرد، لزوما باید از ماهیت جمعی و مشارکتی برخوردار باشد. همان‌گونه که تلاش‌های ما در ایران این‌گونه بود
- رئیس‌جمهوری در بازدید از نمایشگاه نفت و گاز و پتروشیمی اعلام کرد:** دولت درباره سهمیه‌بندی بنزین تابع تصمیمات مجلس است
- وزیر نفت:** طرح سهمیه‌بندی بنزین زودتر از موعد اعلام شده آغاز می‌شود
- نفت بشکه‌ای ۷۵ دلار**
- توسط سازمان نظام پزشکی اعلام شد-** تعرفه‌های جدید پزشکان بخش خصوصی- تعرفه پزشکان عمومی سه‌هزار و ۵۰۰ تومان، پزشکان متخصص شش هزار تومان و فوق تخصص هفت هزار تومان تعیین شده است

جمهوری اسلامی

- پنج دانش‌آموز دختر دبیرستانی در اردوگاه تفریحی غرق شدند**
- هیأت وزیران با معاوضه نفت خام در قبال واردات بنزین موافقت کرد**
- در زمینه درخواست همراهی با واشنگتن برای واردآوردن فشار به ایران صورت گرفت-** پاسخ منفی روسیه و چین به آمریکا

جهان اقتصاد

- با تداوم روند فعلی افزایش قیمت‌ها، درآمد کشور بیش از ۴۵ میلیارد دلار خواهد بود**
- احمدی‌نژاد:** کل بودجه عمرانی را در شش ماهه اول سال جذب می‌کنیم
- وزیر نفت:** افزایش میزان تولید اوپک ضرورتی ندارد
- برای نخستین‌بار در کشور، با راه‌اندازی پایگاه داده‌های اجتماعی؛ مشخصات متکدیان حرفه‌ای ثبت می‌شود**

کیم

- در شهرهای کوچک- وام مسکن ۱۰ میلیون تومانی از امروز پرداخت می‌شود**
- توماس فریدمن:** اگر قرار است رامسفلد به ایران حمله کند، زندگی با ایران هسته‌ای بهتر است
- رای عدم اعتماد مجلس افغانستان به پنج وزیر کزای**

فرمانده نیروی دریایی ارتش:

ارتقای توان رزمی برای دفاع از کشور مدنظر ماست

- ایلنا:** درباردار سیاری، فرمانده نیروی دریایی ارتش، با اشاره به سخنان مقام‌مظهری درخصوص کسب آمادگی در همه ابعاد، گفت: در این راستا برای تأمین تجهیزات مورد نیاز اقدام کرده‌ایم و باید تدابیری را پیگیری کنیم، که در این راستا ساخت ناوشکن‌های موشک‌انداز، زیردریایی‌ها و شناورها از جمله اقداماتی است که باید در دستور کار قرار گیرد. او در این راستا بر لزوم توسعه دیپلماسی بین‌المللی تأکید کرد و افزود: نخستین مسئله مورد نیاز، توسعه دیپلماسی است؛ از طریق ارتباط با سایر کشورها و اعلام موضع جمهوری اسلامی، مبنایی که آقا فرمودند در دستور کار است؛ یعنی اینکه ارتقای توان رزمی برای دفاع از کشور مدنظر ماست.